

Per **Maite Serra-Franco**

Quant poden viure les nostres aus?

És habitual que els amants de les aus ens preguntem, i no menys que ens preguntin, quant de temps pot viure un aucell? Per la literatura i especialment per la tinença d'animals domèstics, és sabut que aquestes poden tenir una vida més o menys llarga, com és el cas de lloros i afins, i bastant més curta a aus més petites, tipus canaris o caderneres. No obstant això, la majoria de les vegades, aquestes dades fan referència a aus mantingudes en captivitat, la vida de les quals depèn, per bé o per mal, del seu propietari, i per tant, segurament, la seva esperança de vida serà major que la que tendria al seu medi natural.

L'anellament científic, entre moltes altres coses, serveix per conèixer la longevitat de les aus al seu entorn natural ja que, mitjançant les recaptures, podem conèixer almenys quan han viscut des que varen ser anellades fins que van ser controlades per darrera vegada. Al web d'EURING Coordinated bird-ringing in Europe (<http://www.euring.org/data-and-codes/longevity-list>) podem consultar les dades dels controls més llargs en el temps de moltes espècies europees. Òbviament les dades no reflecteixen la mitjana d'edat, però serveixen per tenir una idea de fins quan, com a mínim, poden arribar a viure.

Donant una ullada a les dades d'Euring un s'adona que molts d'aquests animals arriben a ser bastant més longeus del que un podria imaginar, especialment quan més grossos són. Destaquen les aus aquàtiques, sobretot les marines. A més a més, amb certa freqüència, les espècies datades dins la família respectiva presenten un rang de longevitat semblant.

Si començam el llistat pels representants de la família dels **setmesons, soterins i cabussoners (Podicipedidae)**, trobam que aquests aconseguixen rondar la quinzena d'edat, assenyalant un soteri gros (*Podiceps cristatus*) que va complir 17 anys.

Entre els **virots, fulmars i petrells**

Rupit, *Erithacus rubecula*.

(**Procellariidae**) tenim que el virot gros (*Calonectris diomedea*) supera la vintena d'edat. La baldriga pufi (*Puffinus puffinus*) lidera l'equip dels senyors del web amb més de 50 anyets!, i el nostre virot petit (*Puffinus mauretanicus*) va fitxar amb 12 primaveres. A Balears es té constància que els virots són aus longeves, amb diverses recaptures d'exemplars amb més de 10 anys, amb el rècord de longevitat per un virot gros de 26 anys (Rodríguez & McMin 2000) i de 30 anys per a un virot petit, segons SEO/BirdLife.

Segons els registres anotats per a les **nonetes (Hydrobatidae)**, els **corbs marins (Phalacrocoracidae)**, així com **per als mascarells (Sulidae)** aconseguixen aquests situar-se, i fins i tot superar, la trentena d'anys, com és el cas de la Noneta (*Hydrobates pelagicus*) amb més de 33 anyets, el Corb marí (*Phalacrocorax aristotelis*) amb 30 anys i un mascarell (*Morus bassanus*) que va

arribar als 37 anys de vida.

Respecte als **agrons (Ardeidae)** a la plana web hi ha un ampli espectre de longevitats que van des dels 5 anys del toret (*Ardeola ralloides*) passant pels 17 de l'orval (*Nycticorax nycticorax*), fins als 37 anys de l'agró blau (*Ardea cinerea*). Registres més aviat enganyosos, ja que molts corresponen a aus mortes per trets, per la qual cosa podem pensar que haguessin viscut més temps.

Dins la família de les **cigonyes (Ciconiidae)** apareix una cigonya (*Ciconia ciconia*) apropant-se a la quarantena.

Als **flamencs (Phoenicopteridae)** trobam que un d'ells (*Phoenicopterus ruber*) va viure com a mínim 27 anyets.

D'altra banda els **anàtids (Anatidae)** rondan els vint i poc d'edat, encara que, igual que ocorre amb els agrons, probablement haurien viscut més, ja

Busqueret emmascarat, *Sylvia hortensis*

l'lista del Comité Ibérico de Rarezas de la Sociedad Española de Ornitología (SEO). Actualment col·laboren en el projecte internacional més de 500 persones entre anelladors i ajudants, repartits en una vintena d'estacions en 8 països diferents. Quant als col·laboradors i anelladors que han anat passant per l'illa de l'Aire en el total d'aquests 22 anys de campanyes d'anellament, superen ja els 300.

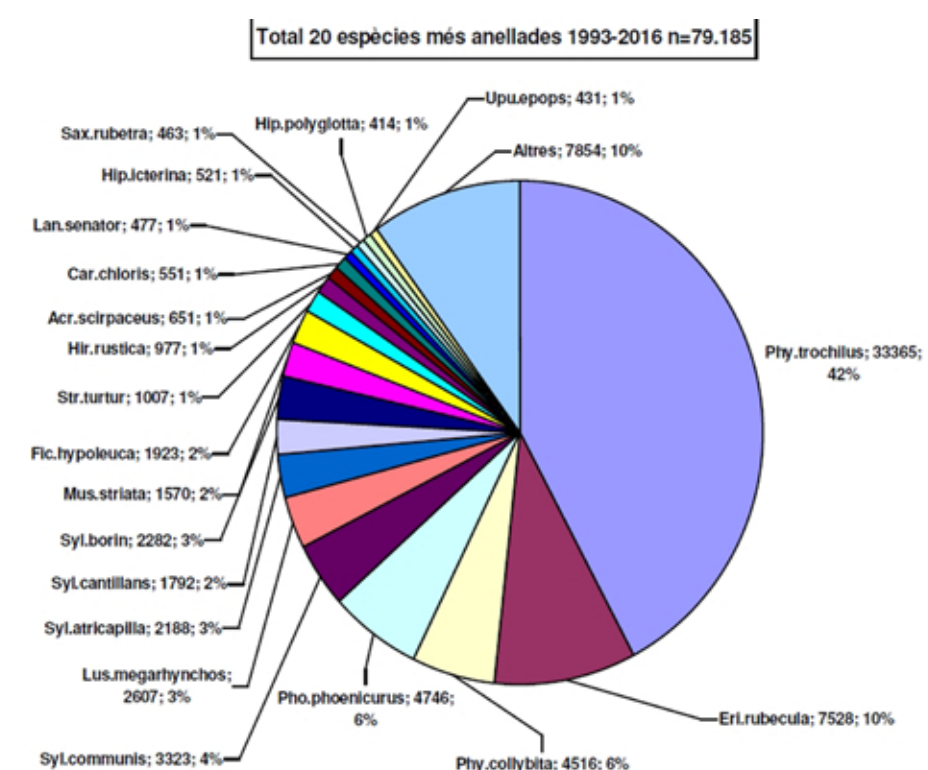
Durant aquest any 2017 s'han produït 3.729 primeres captures de 61 espècies diferents, repartides de la següent manera: 3.644 anellaments i 85 recuperacions (captures d'ocells ja anellats en altres campanyes, tant de la mateixa illa de l'Aire com de l'estranger), a més de 1.565 controls d'ocells anellats durant la mateixa campanya.

Destacables són, també, les captures d'algunes espècies considerades "rars" pel comitè de rareses de Balears. Aquestes espècies són: un exemplar de busqueret emmascarat (*Sylvia hortensis*), un altre de capsigrany roig (*Lanius collurio*) i tres de bosqueta pàl·lida (*Iduna opaca*), tots tres considerats rareses a les illes Balears. Aquest any no hi ha hagut cap raresa estatal.

Els esforços realitzats fins ara han valgut la pena, i la quantitat de dades

obtingudes ha de servir per millorar la gestió de les aus. Des de la SOM esperem poder continuar duent a terme aquest seguiment durant molts anys més, i que aquest any 2017 amb la ce-

lebració dels 25 anys de seguiment puguem agafar forces per altres 25 anys més. •

Gràfic 1- Representació de les 20 espècies més anellades durant el període 1993-2016 a l'illa de l'Aire

Verderol, *Chloris chloris*.

que bastants registres es corresponen a animals morts per trets. Tot i així podem ressaltar un siulador (*Anas penelope*) de 35 anys, un èider (*Somateria mollissima*) de més de 36 anys i un moretó de plomall (*Aythya fuligula*) que també fitxa dins l'equip dels senyors amb més de 45 anys

Dins rapinyaires diürns, els registres referents a la família dels **vultors, àguiles, esparvers, milans, etc...** (**Accipitridae**) es mouen entorn dels vint i poc d'edat. Destaca una àguila reial (*Aquila chrysaetos*) de més de 32 anys; una de les joies de la nostra fauna, el milà reial (*Milvus milvus*) amb 25 anys; un aligot vesper (*Pernis apivorus*) i una àguila marina (*Haliaeetus albicilla*) amb 29 primaveres. Respecte a la família de les **àguiles peixateres (Pandionidae)** representada únicament per l'àguila peixatera (*Pandion haliaetus*), altre dels nostres tresors faunistics, està dins la llista amb un registre de 26 anys. Mentre, **els falcons i xoriguers (Falconidae)**, puntuen entorn als 12 anys, destacant un falcó (*Falco peregrinus*) amb 17 anys.

Passant als fasiànids, **faisans, la perdiu, el gall, la guatlla, el francolí i el paó (Phasianidae)**, una vegada més, la majoria dels valors concerneixen a individus morts per trets, però destaca una guàtlera (*Coturnix coturnix*) de 14 anys, que va ser el control que més va trigar a ser abatut.

També la família dels **rasclons, polles d'aigua, fotges, etc (Rallidae)** veu delmada les dades de longevitat a causa de la caça. Tot i això, destaca una polla d'aigua (*Gallinula chloropus*) de 18 anys, així com una fotja (*Fulica atra*) vin-tanyera.

Dins l'ordre dels Charadriiformes, el carnet senyor correspon a la família de les **garses de mar (Haematopodidae)** dins la qual destaca una garsa de mar (*Haematopus ostralegus*) de 43 primaveres. Dins la família dels **avisadors i els becs d'alena (Recurvirostridae)** la major esperança de vida és per un bec d'alena (*Recurvirostra avosetta*) de 27 anys. Mentre, en els **burínids (Burhinidae)**, hi ha anotat un sebel·lí (*Burhinus*

oedicnemus) que va viure 17 anys. Els **fuells, juies i picaplatges (Charadriidae)**, al web, presenten un rang d'edats que va des dels 11-12 anys, com el fuell (*Pluvialis apricaria*) amb més de 12 primaveres, fins als vint i pocs, essent el fuell gris (*Pluvialis squatarola*) de 25 anys; el membre de més edat registrat.

A la família **dels corriols, cegalls i curleres (Scolopacidae)** l'interval de vida anota t és bastant ampli, i de nou la mort per tret bastant freqüent. Encara així la majoria d'espècies registrades superen els 12 anys d'existència amb facilitat i, de vegades, bastant més, acostant-se, i fins i tot sobrepassant, en alguns casos, la trentena d'anys de vida. Com a exemples d'això hi ha un corriol tres-dits (*Calidris alba*) amb 18 anys com a mínim, un girapedres (*Arenaria interpres*) amb 21 primaveres, un corriol variant (*Calidris alpina*) de 28 anys, una curlera reial (*Numenius arquata*) amb 31 anys i un cegall de mosson coabarrat (*Limosa lapponica*) amb 33 anys.

Endinsant-nos a la mar trobam que els membres de la família dels **paràsits (Stercorariidae)**, de les **gavines (Laridae)** i de les **llambrítges i fuma-rells (Sternidae)** a la plana web arriben sovint a la trentena de durada, subratllant un paràsit gros (*Catharacta skua*), una gavina atlàntica (*Larus argentatus*) i una gavina fosca (*Larus fuscus*) que van aconseguir complir 34 primaveres, així com una llambrítja (*Sterna hirundo*) de 33 anys. I ja per acabar amb els Charadriiformes, tenim que la família dels **cadafets i pingdais (Alcidae)** toquen la quarantena d'anys en varis registres, destacant el pingdai becfí (*Uria aalge*) i el pingdai (*Alca torda*) amb 42 anys.

Passant als **coloms i tórteres (Columbidae)** s'aprecia que el límit de supervivència està entorn dels 12-15 anys, ressaltant un tudó (*Columba palumbus*) de 17 anys i una tórtora turca (*Streptopelia decaocto*) amb uns pocs mesos més.

En els rapinyaires nocturns, tant la família de les **òlibes (Tytonidae)** com la dels **mussols (Strigidae)** hi figuren registres de més de 17 anys, arribant un mussol emigrant (*Asio flammeus*) a complir els 20 anys.

Pel que fa als **enganapastors (Caprimulgidae)** hi ha un registre que certifica que almenys ha arribat a viure més d'onze anys.

Les **falzies (Apodidae)**, que poden arribar a recórrer 20.000 Km durant

FAMÍLIA	NOM COMÚ	ESPÈCIE	EDAT (anys-mesos)	ESTAT
PODICIPEDIDAE (soterins)	Setmesó	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	> 17-6	Controlat per anellador
	Cabussonera	<i>Podiceps nigricollis</i>	> 13-1	Mort per dispar
PROCELLARIIDAE (virots i baldrigtes)	Virot gros	<i>Calonectris diomedea</i>	24-10	Trobat mort
	Virot petit	<i>Puffinus mauretanicus</i>	12-1	Controlat per anellador
HYDROBATIDAE (nonetes)	Noneta	<i>Hydrobates pelagicus</i>	> 33-0	Controlat per anellador
SULIDAE (mascarells)	Mascarell	<i>Morus bassanus</i>	37-5	Trobat mort
PHALACROCORACIDAE (corbs marins)	Corb mari gros	<i>Phalacrocorax carbo</i>	27-2	Albirament
	Corb mari	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	30-7	Mort per dispar
ARDEIDAE (agrons)	Bitó	<i>Botaurus stellaris</i>	9-4	Mort per dispar
	Suis	<i>Ixobrychus minutus</i>	6-11	Controlat per anelladador
	Orval	<i>Nycticorax nycticorax</i>	17-0	Mort per dispar
	Toret	<i>Ardeola ralloides</i>	5-10	Mort per dispar
	Esplugabous	<i>Bubulcus ibis</i>	18-5	Mort per dispar
	Agró blanc	<i>Egretta garzetta</i>	22-4	Mort per dipar
	Agró blanc gros	<i>Egretta alba</i>	13-9	Electrocutat
	Agró blau	<i>Ardea cinerea</i>	37-6	Trobat mort
	Agró roig	<i>Ardea purpurea</i>	25-5	Trobat mort
	Cigonya	<i>Ciconia ciconia</i>	39-0	Trobat mort
CICONIIDAE (cigonyes)	Cigonya	<i>Phoenicopterus ruber</i>	27-6	Albirament
PHOENICOPTERIDAE (flamencs)	Siulador	<i>Anas penelope</i>	35-2	Mort per dispar
	Collverd	<i>Anas platyrhynchos</i>	23-3	Mort per dispar
ANATIDAE (àneres, oques i cignes)	Cullerot	<i>Anas clypeata</i>	20-4	--
	Milà reial	<i>Milvus milvus</i>	25-8	Mort per home
ACCIPITRIDAE (vultors, àguiles, milanes,...)	Miloca	<i>Neophron percnopterus</i>	17-4	Electrocutat
	Arpella	<i>Circus aeruginosus</i>	20-1	Trobat mort
	Esparver	<i>Accipiter nisus</i>	20-3	Trobat mort
PANDIONIDAE (àguila peixatera)	Àguila peixatera	<i>Pandion haliaetus</i>	26-11	Trobat mort
	Xoriguer	<i>Falco tinnunculus</i>	20-5	Trobat malalt
FALCONIDAE (falcons)	Falcó mari	<i>Falco eleonora</i>	11-2	Mort per dispar
	Falcó	<i>Falco peregrinus</i>	17-4	Atropellat
PHASIANIDAE (perdius, guàterles i faisans)	Guàtlera	<i>Coturnix coturnix</i>	> 14-7	Mort per dispar
	Rascló	<i>Rollus aquaticus</i>	8-11	Trobat mort
RALLIDAE (rasclons, polles d'aigua i fotges)	Polla d'aigua	<i>Gallinula chloropus</i>	18-7	Trobat mort
	Fotja	<i>Fulica atra</i>	> 20-7	Mort per dispar
RECURVIROSTRIDAE (avisadors i becs d'alena)	Avisador	<i>Himantopus himantopus</i>	> 10-3	Albirament
	Bec d'alena	<i>Recurvirostra avosetta</i>	27-10	Albirament
BURHINIDAE (seb.belins)	Sebel·lí	<i>Burhinus oedicnemus</i>	17-10	Trobat mort
CHARADRIIDAE (fuells, juies i picaplatges)	Picaplatges petit	<i>Charadrius dubius</i>	> 13-0	Controlat per anellador
	Picaplatges camanegre	<i>Charadrius alexandrinus</i>	> 23-6	Mort per ocell
SCOLOPACIDAE (corriols, cegalls, curleres,...)	Juia	<i>Vanellus vanellus</i>	24-6	--
	Corriol menut	<i>Calidris minuta</i>	> 14-8	Trobat mort
	Corriol variant	<i>Calidris alpina</i>	28-10	Controlat per anellador
	Cegall	<i>Gallinago gallinago</i>	> 16-3	Mort per dispar
	Cama-roja	<i>Tringa totanus</i>	> 26-11	Trobat mort
	Becassineta	<i>Tringa ochropus</i>	> 11-6	Controlat per anellador
	Valona	<i>Tringa glareola</i>	> 11-7	Mort per dispar
	Xivitona	<i>Actitis hypoleucos</i>	> 14-6	Trobat mort
	Paràsit gros	<i>Catharacta skua</i>	34-6	Trobat mort
	Gavina roja	<i>Larus audouinii</i>	20-11	Controlat per anellador
STERNIDAE (llambrítges i fumarells)	Fumarell	<i>Chlidonias niger</i>	21-0	Trobat mort
	Cadafet	<i>Fratercula arctica</i>	40-10	Mort per ocell
COLUMBIDAE (coloms i tórteres)	Tudó	<i>Columba palumbus</i>	17-8	Controlat per anellador
	Tórtora turca	<i>Streptopelia decaocto</i>	> 17-8	Trobat mort
TYTONIDAE (òlibes)	Tórtora	<i>Streptopelia turtur</i>	13-2	Mort per dispar
	Òliba	<i>Tyto alba</i>	> 17-11	Trobat mort
STRIGIDAE (mussols)	Mussol	<i>Otus scops</i>	> 6-10	Controlat per anellador
	Mussol banyut	<i>Asio otus</i>	> 17-11	Mort per dispar
CAPRIMULGIDAE (enganapastors)	Enganapastors	<i>Caprimulgus europaeus</i>	> 11-11	Controlat per anellador
APODIDAE (falzies)	Falzia	<i>Apus apus</i>	21-1	Trobat malalt
MEROPIDAE (abellerols)	Abellerol	<i>Merops apiaster</i>	> 5-11	Controlat per anellador
PICIDAE (llengueruts)	Formiguer	<i>Jynx torquilla</i>	> 6-10	Controlat per anellador
ALAUDIDAE (terrolots, cucullades i terroles)	Alosa	<i>Alauda arvensis</i>	10-0	Trobat malalt
	Oronella	<i>Hirundo rustica</i>	11-1	Trobat mort
HIRUNDINIDAE (oronelles i cabots)	Cabot	<i>Delichon urbicum</i>	> 15-0	Controlat per anellador
	Titina sorda	<i>Anthus pratensis</i>	> 8-9	Trobat mort
MOTACILLIDAE (xàtxeros i titines)	Xàtxero groc	<i>Motacilla flava</i>	> 8-10	trobat mort
	Xàtxero	<i>Motacilla alba</i>	> 13-8	Controlat per anellador
TROGLODYTIDAE (passaforadins)	Passaforadi	<i>Troglodytes troglodytes</i>	6-9	Trobat mort
PRUNELLIDAE (xalambri)	Xalambri	<i>Prunella modularis</i>	20-10	Trobat mort (recent)
LANIIDAE (capsigranys)	Capsigrany	<i>Lanius senator</i>	5-8	Mort per tren
	Corb	<i>Corvus corax</i>	23-3	--
CORVIDAE (corbs)	Estornell	<i>Sturnus vulgaris</i>	22-11	Trobat mort
	Passeridade	<i>Passer domesticus</i>	> 19-9	Trobat mort
TURDIDAE (tords, ropits, vitrac, rossinyols,...)	Ropit	<i>Erithacus rubecula</i>	> 19-4	Trobat mort (recent)
	Rossinyol	<i>Luscinia megarhynchos</i>	> 10-11	Controlat per anelladaor
	Coa-roja	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	10-3	Mort per home
	Vitrac	<i>Saxicola torquatus</i>	> 8-10	Trobat mort
	Mèrlera	<i>Turdus merula</i>	21-10	Controlat per anelladaor
	Tord	<i>Turdus philomelos</i>	> 17-8	Trobat mort
	Rossinyol bord	<i>Cettia cetti</i>	7-6	Controlat per anelladaor
SYLVIDAE (busquerets, boscarles, ulls de bou,...)	Busqueret capnegre	<i>Sylvia melanocephala</i>	8-4	Controlat per anellador
	Busqueret de capell	<i>Sylvia atricapilla</i>	> 13-10	Controlat per anelladaor
	ULL de bou	<i>Phylloscopus collybita</i>	> 8-0	Trobat mort
	Reietó d'hivern	<i>Regulus regulus</i>	5-5	Trobat mort
MUSCICAPIDAE (Papamosques)	Papamosques	<i>Muscicapa striata</i>	11-0	Mort per moix
PARIDAE (ferrericos)	Ferreric blau	<i>Parus caeruleus</i>	> 11-7	Controlat per anelladaor
	Ferreric	<i>Parus major</i>	> 15-5	Trobat mort
FRINGILLIDAE (cadernerer, verderols, pinsans)	Pinsà	<i>Fringilla coelebs</i>	> 15-6	Controlat per anelladaor
	Gafarró	<i>Serinus serinus</i>	> 13-4	Trobat mort
	Verderol	<i>Carduelis chloris</i>	> 13-7	Controlat per anelladaor
	Cadenera	<i>Carduelis carduelis</i>	14-1	Trobat mort
	Lluonet	<i>Carduelis spinus</i>	13-6	Controlat per anelladaor
	Passerell	<i>Carduelis cannabina</i>	9-5	Trobat mort
	Trencapinyons	<i>Loxia curvirostra</i>	> 14-3	Controlat per anelladaor
	Hortolà de canyet	<i>Emberiza schoeniclus</i>	> 12-3	Controlat per anelladaor
	Sól·lera	<i>Miliaria calandra</i>	> 10-7	Controlat per anelladaor

Controls de longevitat d'algunes aus segons el web d'EURING

el seu viatge migratori a Àfrica, segons SEO/BirdLife, presenten individus al·listat d'EURING que han viscut més de vint anys, com ara la falzia reial (*Apus melba*) amb 26 anys!

Finalment tenim els Passeriformes que, en principi, presenten xifres més modestes, però no deixen de sorprendre'ns, especialment per aquelles espècies que amb prou feines superen els 20 g. de pes. Es tracta d'espècies petites, amb un metabolisme ràpid, alta temperatura corporal i altes concentracions de glucosa sanguínia. Tots ells, factors que als mamífers produeixen processos degeneratius i mal funcionament cel·lular que porten a l'envelliment de l'organisme. Malgrat això, moltes petites aus viuen més que alguns mamífers de la mateixa grandària o fins i tot superant-la. Pensem doncs en comparar una rata (de 180-580 gr) o un ratolí (de 15-40 g), amb una esperança de vida aproximada de 5 i 3 anys respectivament, amb un roipit, un teulader o un busqueret.

Si tenim en compte això, trobam que les anotacions registrades sobre les famílies dels **xàtxeros i titines (Motacillidae)**, els **alàuides (Alaudidae)**, així com la dels **papamosques (Muscicapidae)** es situen entorn dels 10 anys de vida, essent el xàtxero (*Motacilla alba*) amb més de 13 anys, l'alosa (*Alauda arvensis*) amb 10 anys i el papamosques (*Muscicapa striata*) amb 11 anys, els controls més llargs dins les respectives famílies.

Així mateix als **turdids (Turdidae)** molts valors ronden els 10 anys, no obstant hi ha diverses espècies que s'acosten i fins i tot dupliquen aquesta edat, com ara el roipit (*Erithacus rubecula*) amb 19 primaveres, la mèrlera (*Turdus merula*) amb 21 i 18 anys, el tord burell (*Turdus pilaris*) amb 18 anys i una grívia (*Turdus viscivorus*) de 21 anys.

Els apunts de longevitat pels **silvídids (Sylviidae)** mostren individus que es mouen entre els 7 i 10 anys. Despunta el reietó d'hivern (*Regulus regulus*), les dades del qual no sobrepassen els 5 anys de vida; la buscar-la de canyet (*Acrocephalus scirpaceus*) que, com el busqueret gros (*Sylvia borin*) van complir els 14 anys, així com un busqueret de capell (*Sylvia atricapilla*) que va arribar als 13 anys.

A les **oronelles i cabots (Hirundinidae)** es veuen edats entorn dels 8-10 anys, igual que als **ferrericos (Paridae)** que viuen entorn els 9 anys. Però hi fi-

Pinsà, *Fringilla coelebs*

gura el cabot (*Delichon urbicum*) que té individus registrats amb 14 i 15 anys, així com el ferreric (*Parus major*) amb exemplars de 13 i 15 anys.

Dins les escasses dades obtingudes d'algunes famílies en particular, tenim al capsigrany roig (*Lanius collurio*), amb 10 anys, rècord d'edat dins la seva família (**Laniidae**). A raó dels petits **pas-saforadins (Troglodytidae)** hi ha dos registres (*Troglodytes troglodytes*) amb poc més de 5 i 6 anys. Als **xalambrins (Prunellidae)** hi ha anotat un xalambri (*Prunella modularis*) amb 20 primaveres. Els **còrvids (Corviidae)** es situen entorn dels 20 anys de vida, assenyalant al corb (*Corvus corax*) i la gralla de bec gros (*Pyrrhocorax graculus*) que com a mínim varen viure 23 anys. Així mateix, dins els **estornells (Sturnidae)** també despena un estornell (*Sturnus vulgaris*) de 22 primaveres, mentre que als **teuladers (Passeridae)** crida l'atenció un gorrió teulader (*Passer domesticus*) que va viure més de 19 anys.

Els **fringíl·lids (Fringillidae)** presenten edats que van des dels 8 o 9 anys, com el passerell (*Carduelis cannabina*), fins als 14 o 15 del pinsà (*Fringilla coelebs*).

Com a punt final, dins l'ordre dels Passeriformes, als **emberízids (Emberizidae)**, **sól·leres i hortolans**, s'observen

registres entre els 6 anys de l'hortolà (*Emberiza hortulana*), i els 13 anys de l'hortolà groc (*Emberiza citrinella*).

Finalitzant ja el tema, cal remarcar de nou que aquestes dades no reflecteixen per res la mitjana d'edat, i tot i que algunes edats anotades no ens sorprenden molt, unes altres sí que ho fan. Cal no oblidar les llargues distàncies que molts d'aquests animals poden arribar a cobrir al llarg de la seva vida, així com els perills als quals han de fer front durant aquesta, tant naturals (migracions, climatologia, cerca i falta d'aliment, depredadors, malalties...) com els causats per l'home (canvi climàtic, contaminació, caça, enverinament, destrucció de l'hàbitat...). A més a més, algunes dades presentades en aquest web, corresponen, en molts casos, a animals morts per accions humanes, i també, en alguns casos, a animals controlats encara en vida, és a dir, que certament poden viure encara més temps. •

Notícies del món

Per **Maite Serra-Franco**

Corb marí. Martin Mecnarowski

Impactes demogràfics de les pesqueries a tres espècies d'aus marines del Mediterrani

Les pesqueries tenen una enorme importància econòmica, però reconciliar les seves característiques socioeconòmiques amb la conservació i sostenibilitat dels ecosistemes marins constitueix un desafiament important.

La mortalitat per captura incidental (aquella captura no intencionada però que es produeix per fer servir mètodes no selectius) a les pesqueries és clarament una de les amenaces mundials més greus per als ecosistemes marins, afectant una àmplia gamma de depredadors. Estimacions recents apuntarien que a prop de 200.000 aus marines moren anualment per captura

incidental a aigües europees.

La zona de la Mediterrània és una de les regions més afectades, i per això investigadors de l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (IMEDEA, UIB-CSIC), han pogut estimar per primera vegada les taxes de mortalitat per captura incidental i els efectes a escala poblacional de tres tàxons endèmics del Mediterrani que tenen, a més a més, un estat preocupant pel que fa a conservació: el virot gros (*Calonectris diomedea*), el corb marí (*Phalacrocorax aristotelis*) i la gavina roja (*Ichthyaelus audouinii*), les quals moren a diferents tipus d'arts de pesca com els palangres, les xarxes d'emmallament i la pesca recreativa, respectivament.

La taxa de mortalitat a causa de captures accidentals a palangres va ser especialment elevada als adults de vi-

rot gros i gavina roja (aproximadament el 28% i el 23% de la mortalitat total respectivament), així com pels immadurs de gavina roja (aproximadament el 90% de mortalitat).

Les xarxes d'emmallament varen tenir un menor impacte, però així i tot foren les responsables d'aproximadament un 9% de la mortalitat juvenil entre els corbs marins. La pesca recreativa només va influir lleugerament a la mortalitat de les gavines.

S'observa que la mortalitat per captura incidental té un fort impacte a escala poblacional a les tres espècies, i són els virots els que tenen un major risc d'extinció amb les taxes actuals de mortalitat.

Els atributs característics i els mecanismes demogràfics compensatoris de les tres espècies probablement estiguin influenciant en els diferents impactes de les captures accidentals. En el cas dels virots, es requereixen mesures urgents de conservació per assegurar la viabilitat de les seves poblacions.

Aquests resultats seran de gran utilitat per orientar les polítiques futures de conservació d'aus marines i avançar cap a una gestió sostenible de la pesca.

Varying demographic impacts of different fisheries on three Mediterranean seabird species. Meritxell Genovart et al. Glob Change Biol. 2017;1-18. 1 de febrero de 2017

Es recupera la gavina roja

La gavina roja, *Ichthyaelus audouinii*, és una espècie endèmica del Mediterrani, amb una població relativament petita i que, en època reproductora, concentra el 90% dels seus efectius dins territori espanyol (la resta es reparteix entre Còrsega, Sardenya i Grècia). Fa dècades que la seva categoria d'amenaça fou considerada com a "Vulnerable" i des de llavors s'impulsaren mesures de conservació que varen aconseguir millorar el nombre d'exemplars passant d'unes 1.000 parelles a 20.000 en uns 50 anys. Les mesures de protecció als llocs de cria, l'eliminació de les molèsties i el control de depredadors estarien darrere la recuperació